

«Фінансування міжнародного валютного фонду»

Виконав:
студент 4 курсу групи ВЕ-14-1
спеціальності «Міжнародна економіка»
Кесов Д.

Міжнародний валютний фонд – це своєрідна каса взаємодопомоги для 187 держав, які є його членами. Згідно з установленими квотами кожен учасник вносить до фонду кошти і бере участь у формуванні органів управління. Потім за рахунок коштів організації здійснюється кредитування бідних країн та підтримується світова економіка.

Внесення коштів до фонду здійснюється за наступною схемою: 1/4 в резервних валютах (долар США, євро, японська йена, британський фунт стерлінгів) і 3/4 в національній валюті країни-донора. Для приведення внесених коштів до єдиного знаменника використовується внутрішня валюта МВФ – так звані «спеціальні права запозичення» (SDR). В SDR МВФ веде усі свої розрахунки і видає кредити. SDR можна обміняти на будь-яку іншу валюту світу в рамках МВФ або за його межами.

На практиці фактичне управління МВФ здійснюють країни, що володіють найбільшою квотою внесених коштів. Найбільшу кількість голосів мають США (17,1%), Німеччина (6%), Японія (6,1%), Велика Британія (5%), Франція (5%), Саудівська Аравія (3,2%), Китай (2,9%) і Росія (2,7%). Сумарна частка країн ЄС становить 30,3%. За традицією МВФ завжди очолювали європейці.

Набір рекомендацій для кожного боржника зазвичай пропонувався досить специфічний. Проте їх базисна платформа завжди була однозначною:

Міжнародний валютний фонд: принципи дії та механізм кредитування

З приходом фінансової кризи теоретична розгубленість 90-х змінилася новими викликами, оскільки забезпечення міжнародної фінансової стабільності – це пряма задача фонду. Але тепер головна загроза цієї стабільності надходить не від країн, що розвиваються, а від основних донорів МВФ. Що стосується країн, що розвиваються, вони самі накопичили значні резерви і готові збільшувати свої квоти у фонді.

Сьогоднішні резерви МВФ становлять \$400 млрд. Це менше, ніж резерви Росії та Китаю.

На одному з недавніх зборів було ухвалено рішення збільшити капітал фонду до \$750 млрд.

За останні 5 років сумарні втрати розвинених економік на користь країн, що розвиваються склали близько 5% квот. Тим не менш, їхня частка, як і раніше, залишається контролюючою і становить 55,3% голосів

Структура органів управління МВФ

Вищий керівний орган МВФ — Рада управляючих (Board of Governors), в якій кожна країна-член представлена управляючим і його заступником. Зазвичай це міністри фінансів або керівники центральних банків. До повноважень Ради належить вирішення ключових питань діяльності Фонду: внесення змін до Статей Угоди, прийняття і виключення країн-членів, визначення і перегляд їх часток в капіталі, вибори виконавчих директорів. Управляючі збираються на сесії зазвичай один раз на рік, але можуть проводити засідання, а також голосувати через електронну пошту в будь-який час.

В МВФ діє принцип «зваженої» кількості голосів: можливість країн-членів впливати на діяльність Фонду через голосування визначається їх часткою в його капіталі. Кожна держава має 250 «базових» голосів незалежно від величини її внеску в капітал і додатково по одному голосу за кожні 100 тис. SDR суми цього внеску

Структура органів управління МВФ

Рішення в Раді управляючих зазвичай приймаються простою більшістю (не менше половини) голосів, з важливих питань, які мають оперативне або стратегічне значення, — «спеціальною більшістю» (відповідно 70 або 85% голосів країн-членів). Не зважаючи на скорочення питомої ваги голосів США і ЄС, вони, як і раніше, можуть накладати вето на ключові питання Фонду, оскільки для їх прийняття необхідною є максимальна більшість (85%).

Міжнародний валютний і фінансовий комітет МВФК (International Monetary and Financial Committee, IMFC) відіграє важливу роль в організаційній структурі МВФ. З 1974 року до вересня 1999 року його попередником був Тимчасовий комітет з питань міжнародної валютної системи. Він складається з 24 управляючих МВФ і збирається на сесії два рази на рік. Цей комітет є дорадчим органом Ради управляючих і не має повноважень для прийняття директивних рішень. Але він виконує важливі функції: спрямовує діяльність Виконавчої ради; формує стратегічні рішення, які відносяться до світової валютної системи і діяльності МВФ; вносить на розгляд Раді управляючих пропозиції про внесення поправок до статей Угоди МВФ.

Ресурси МВФ

Формування ресурсів МВФ відбувається шляхом внесення державою-членом коштів до уставного капіталу Фонду відповідно до її квоти та за рахунок позичених коштів.

Квоти

Розмір квот для кожної країни-члена встановлюється на підставі її ваги у світовій економіці. При розрахунках квот застосовується спеціальна формула, що являє собою середньозважене значення ВВП (50%), відкритості (30%), економічної мінливості (25%) та міжнародних резервів (5%). Квоти виражаються в спеціальних правах запозичення (SDR, від англ. special drawing rights), розрахунковій одиниці Фонду. Найбільша сума квот припадає на США, Японію, Німеччину, Велику Британію та Францію. Частка 25 найбільш розвинутих країн становить близько 63%.

Внесок кожної країни у статутний капітал МВФ здійснюється на 25% SDR або твердій іноземній валюті (долари США, євро, йєні, фунті стерлінгів) та на 75% в національній валюті. Кожні п'ять років квоти переглядаються у зв'язку з тим, що змінюється місце країни у світовій економіці.

Ресурси МВФ

Перегляд розмірів квот відбувається кожні п'ять років. Зміна квоти держави відбувається за попередньою домовленістю з нею та ухвалюються 85% від усієї кількості голосів. При загальному перегляді квот вирішуються питання щодо загального розміру збільшення та його розподіл між країнами-членами. Загальний перегляд квот дозволяє МВФ оцінити адекватність квот відносно потреб держави-члена у фінансуванні її платіжного балансу та її здатності самостійно забезпечити цю потребу.

Розподіл квот дозволяє збільшити квоти країн-учасниць з урахуванням зміни їхнього місця в світовій економіці.

Запозичені кошти

МВФ у своїй діяльності використовує й запозичені кошти. Фонд користується кредитом групи десяти в межах 17 млрд SDR. Фонд також одержує позики центрального банку і казни Саудівської Аравії та деяких інших країн. Загальна сума позик не повинна перевищувати 60% загального обсягу квот.

Основні механізми кредитування

1. Резервна частка. Перша порція іноземної валюти, яку країна-член може отримати від МВФ в межах 25% квоти, називалася до ямайської угоди «золотою», з 1978 року — резервною часткою (Reserve Tranche). Резервна частка визначається як перевищення величини квоти країни-члена над сумою, яка знаходиться на рахунку Фонду національної валюти даної країни. Якщо МВФ використовує частину національної валюти країни-члена для надання кредиту іншим країнам, то резервна частка такої країни відповідно збільшується. Непогашена сума позик, наданих країною-членом Фонду в рамках кредитних угод ГСЗ і НСЗ, формують її кредитну позицію. Резервна частка і кредитна позиція разом складають «резервну позицію» країни-члена МВФ.

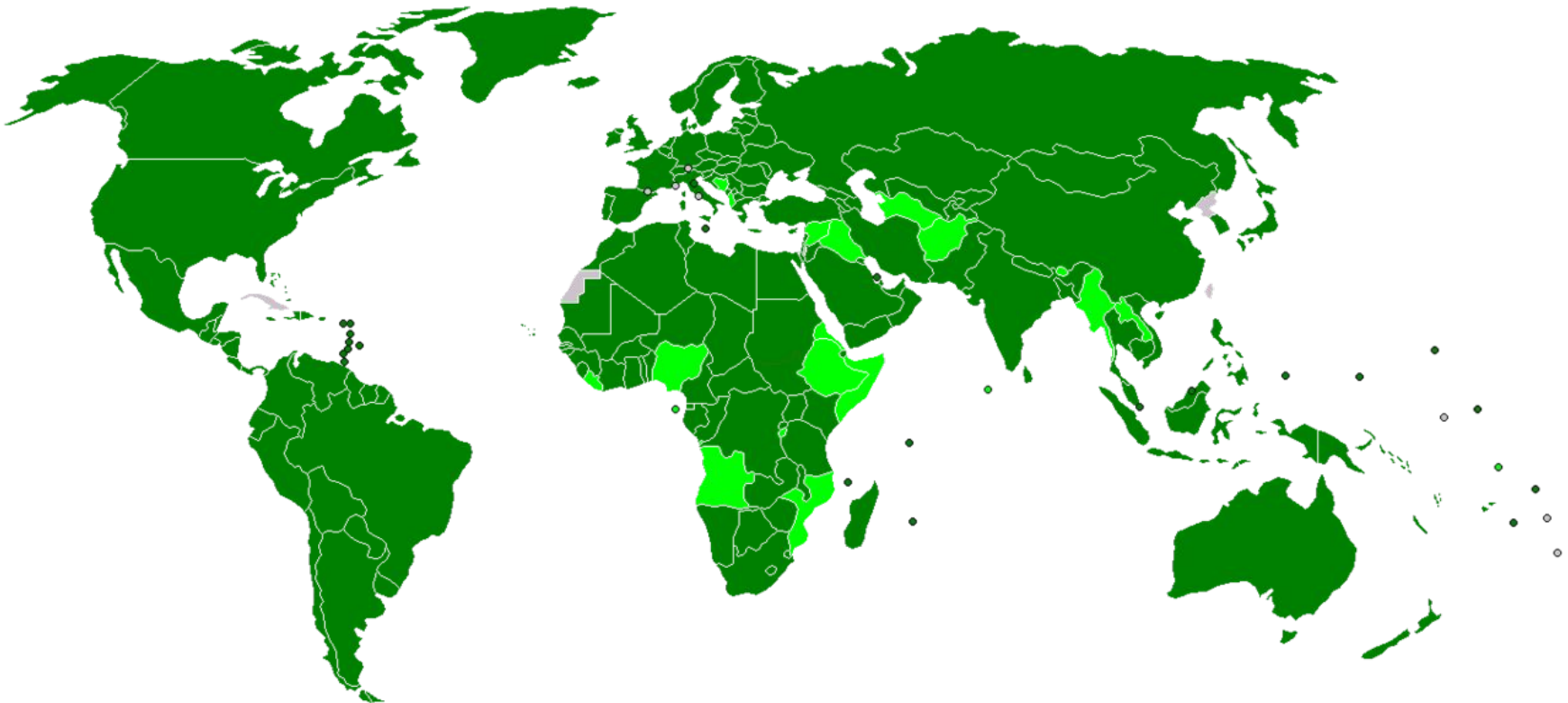
2. Кредитні частки. Кошти в іноземній валюті, які країна-член може отримати понад розмір резервної частки (у випадку її повного використання авуари МВФ в валюті країни досягають 100%), поділяються на чотири кредитні частки, або (Credit Tranches), які становлять по 25% квоти. Доступ країн-членів до кредитних ресурсів МВФ в межах кредитної частки є обмеженим: сума валюти країни в активах МВФ не може перевищувати 200% її квоти (враховуючи 75% квоти, яка внесена відповідно до підписки). Таким чином, гранична сума кредиту, яку країна може отримати в Фонді завдяки використанню резервної і кредитної частки, становить 125% її квоти. Але угода надає МВФ право призупиняти це обмеження. На цій підставі ресурси Фонду у багатьох випадках використовуються в розмірах, які перевищують зафіксовану у статуті межу. Тому поняття «верхні кредитні частки» (Upper Credit Tranches) стало означати не лише 75% квоти, як в початковий період діяльності МВФ, а суми, які перевищують першу кредитну частку.

Основні механізми кредитування

3. Домовленості про резервні кредити стенд-бай (Stand-by Arrangements) (з 1952 року) забезпечують країні-члену гарантію того, що в межах визначеної суми і протягом терміну дії угоди, вона може за дотримання визначених в угоді умов безперешкодно отримувати від МВФ іноземну валюту в обмін на національну. Така практика надання кредитів являє собою відкриття кредитної лінії. Якщо використання першої кредитної частки може бути здійснено у формі прямого придбання іноземної валюти після схвалення Фондом її запиту, то виділення коштів понад верхню кредитну частку відбувається шляхом домовленості з країнами-членами про резервні кредити. З 50-х і до середини 70-х років угоди про кредити «стенд-бай» укладалися строком до 1 року, з 1977 року — до 18 місяців і навіть до 3 років у зв'язку із збільшенням дефіцитів платіжних балансів.

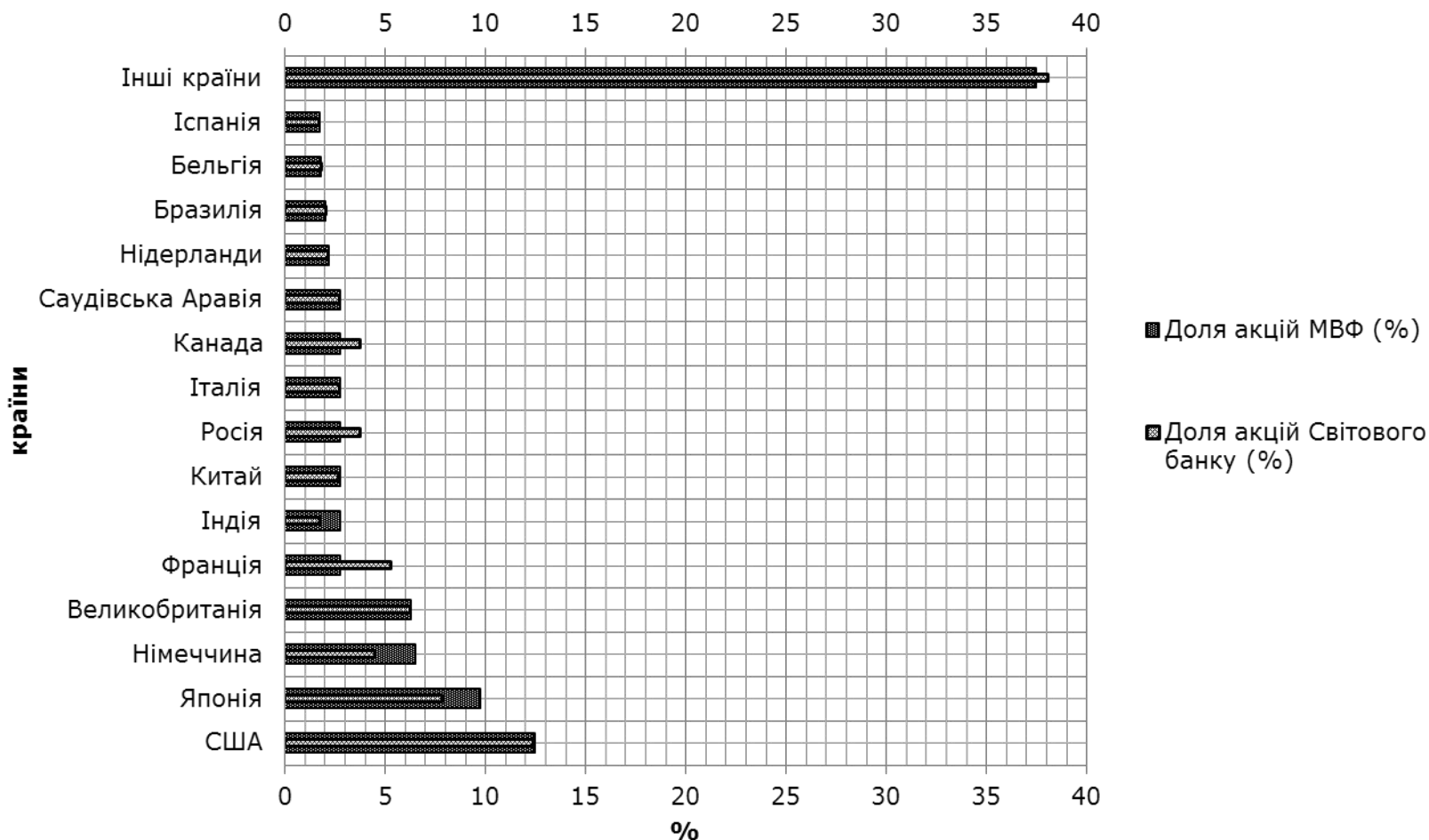
4. Механізм розширеного кредитування (Extended Fund Facility) (з 1974 року) доповнив резервну і кредитні частки. Він призначений для надання кредитів на більш тривалий період і в більших розмірах по відношенню до квот, ніж в рамках звичайних кредитних часток. Підставою для звернення країни до МВФ з проханням про надання кредиту в рамках розширеного кредитування є серйозні порушення рівноваги платіжного балансу, які були спричинені несприятливими структурними змінами у виробництві, торгівлі або цінах. Розширені кредити зазвичай надаються на 3 роки, за необхідністю — до 4-х, визначеними порціями (траншами) через певні проміжки часу — раз на півроку, щоквартально або (в деяких випадках) щомісячно. Головним призначенням кредитів «стенд-бай» і розширених кредитів є сприяння країнам-членам МВФ в реалізації макроекономічних стабілізаційних програм або структурних реформ. Фонд вимагає від держави-позичальника виконання певних умов, до того ж, їх жорсткість збільшується поступово з переходом від однієї кредитної частки до іншої. Деякі умови необхідно виконати до моменту отримання кредиту.

Члени МВФ

 члени МВФ члени МВФ, які не прийняли умов Статті VIII, Пункти 2,

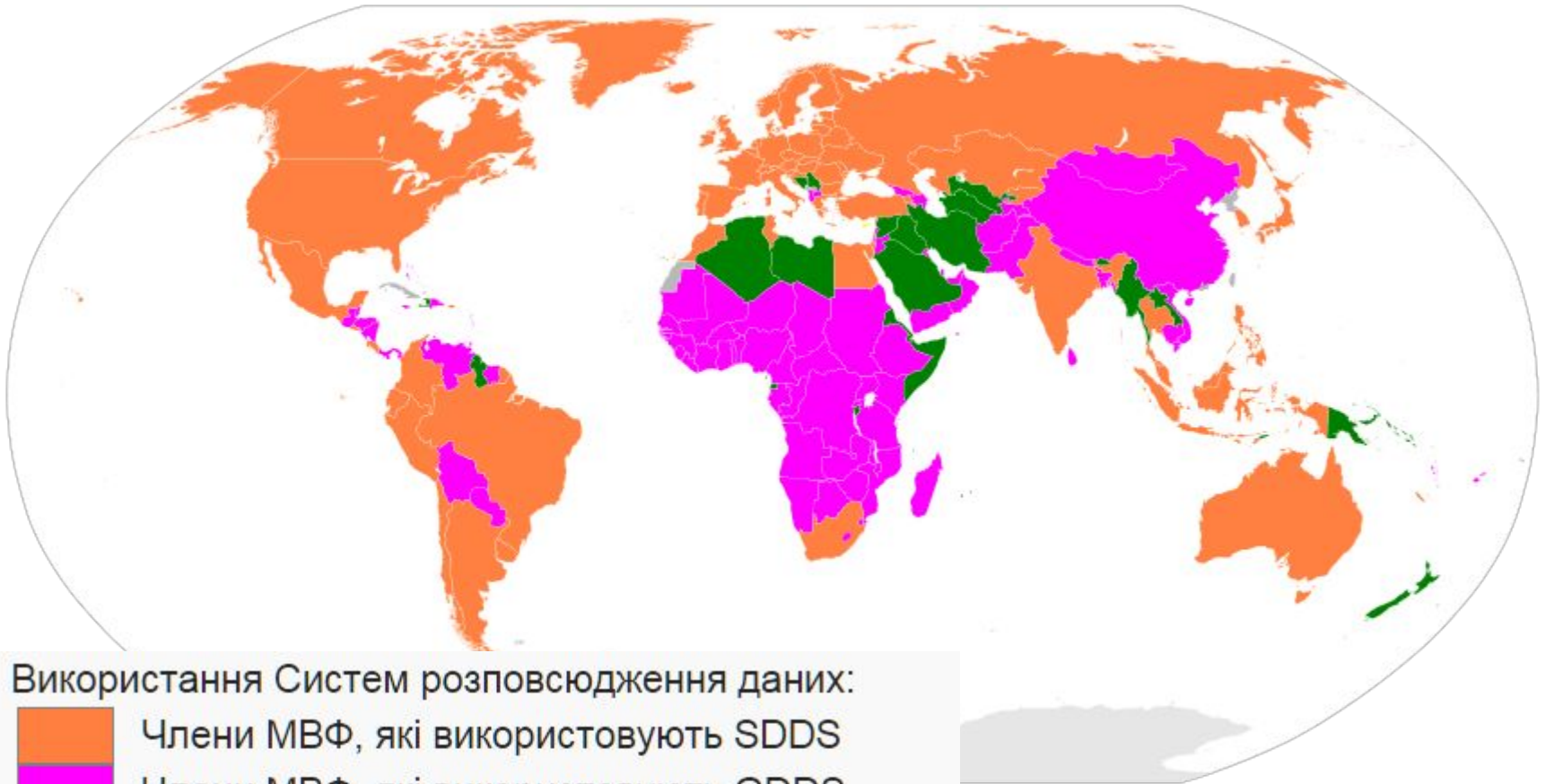
Розподіл впливу на рішення МВФ та Світового Банку на основі ваги капіталу у статуті

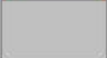
Виконавча рада

Період	Ім'я	Громадянство
6 травня 1946 — 5 травня 1951	Camille Gutt	 Бельгія
3 серпня 1951 — 3 жовтня 1956	Ivar Rooth	 Швеція
21 листопада 1956 — 5 травня 1963	Per Jacobsson	 Швеція
1 вересня 1963 — 31 серпня 1973	Pierre-Paul Schweitzer	 Франція
1 вересня 1973 — 16 червня 1978	Johannes Witteveen	 Нідерланди
17 червня 1978 — 15 січня 1987	Jacques de Larosière	 Франція
16 січня 1987 — 14 січня 2000	Мішель Камдессю	 Франція
1 травня 2000 — 4 березня 2004	Горст Келер	 Німеччина
7 червня 2004 — 31 жовтня 2007	Родріго Рато	 Іспанія
1 листопада 2007 — 18 травня 2011	Домінік Стросс-Кан	 Франція
5 липня 2011 — дотепер	Крістін Лаґард	 Франція

Системи розповсюдження даних

Використання Систем розповсюдження даних:

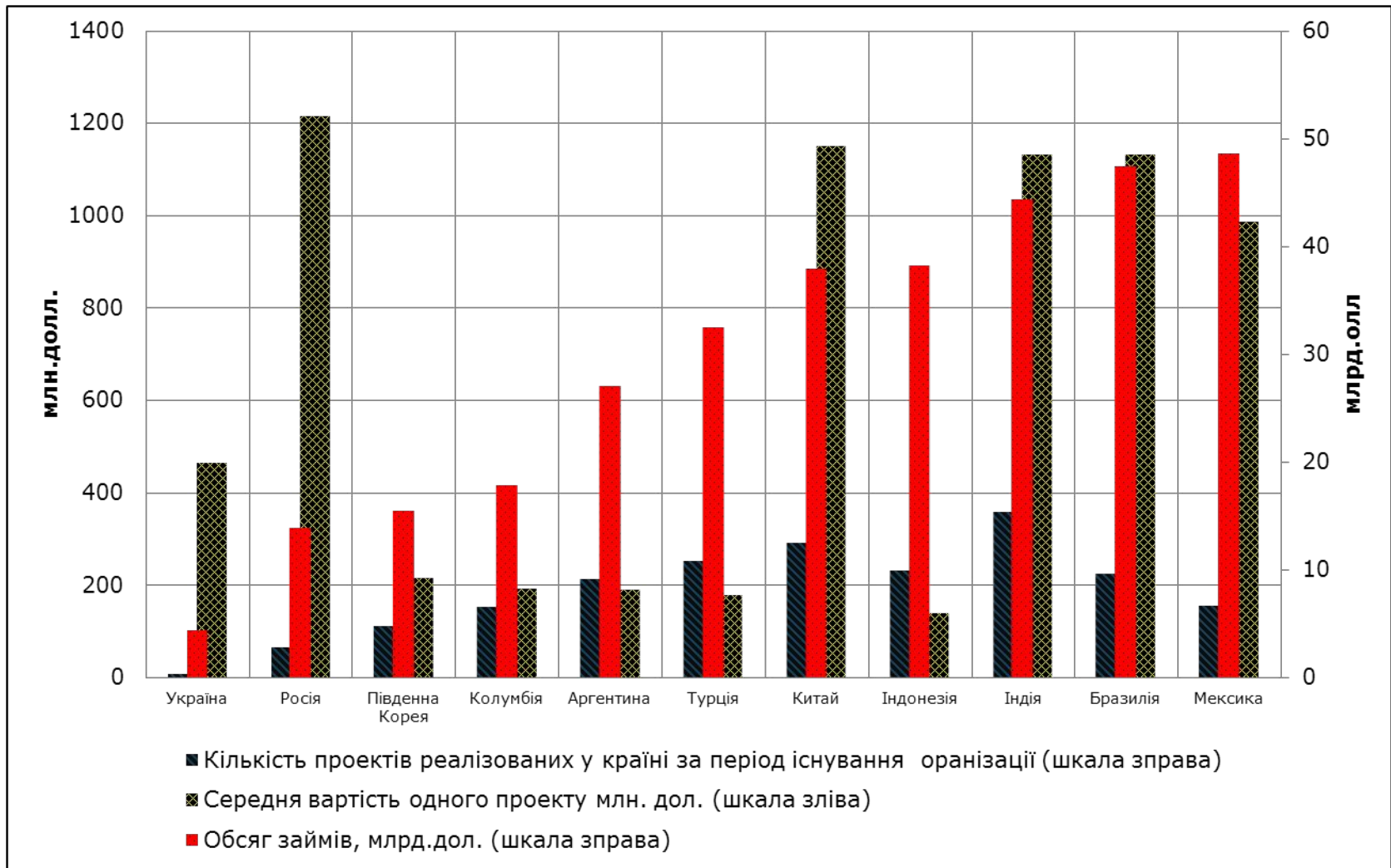
- Члени МВФ, які використовують SDDS
- Члени МВФ, які використовують GDDS
- Члени МВФ, не використовують стандартів
- Не члени МВФ, які використовують SDDS
- Не члени МВФ, які використовують GDDS
- Не взаємодіють з МВФ

Доля кредитов МВФ, предоставленных развитым
и развивающимся странам

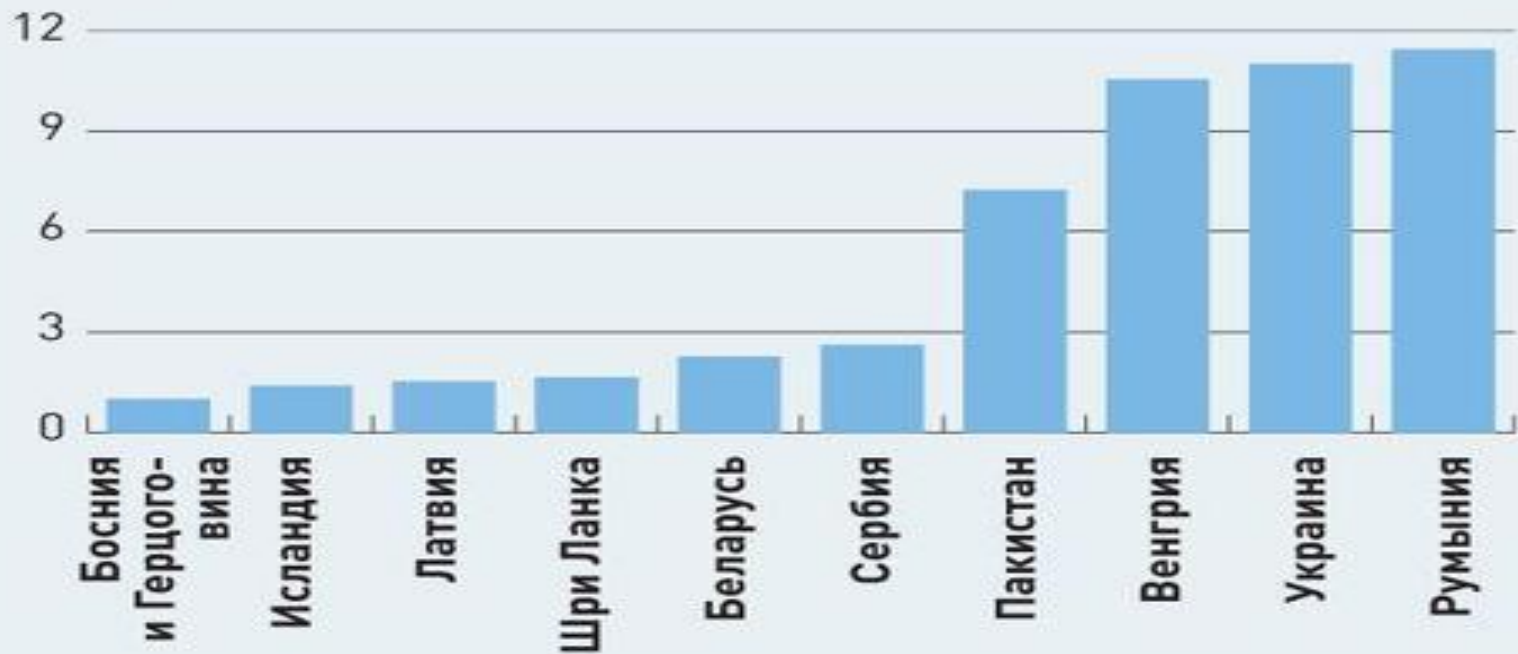
ForexAW.com

Діяльність МВФ в найбільших країнах реципієнтах кредитних ресурсів

Крупнейшие кредиты МВФ, млрд СДР*

* СДР – Специальные права заимствования, официальное средство расчета МВФ, 1СДР=\$1,6.

ForexAW.com

Борги країн-членів МВФ

Место	Страна	Госдолг на одного жителя в 2011г., долл.	Госдолг на одного жителя в 2010г., долл.	Изменение, %
1	Япония	105512	92609	14
2	Ирландия	49868	42816	16
3	США	49808	46208	8
4	Сингапур	49660	44403	12
5	Норвегия	48246	42196	14
6	Бельгия	46177	41709	11
7	Италия	43559	40525	7
8	Греция	43537	38988	12
9	Канада	42847	39369	9
10	Франция	37962	33621	13
11	Австрия	35963	32520	11
12	Германия	35652	33449	7
13	Нидерланды	33351	29539	13
14	Швейцария	32742	28095	17
15	Великобритания	31837	27321	17
16	Катар	30951	23177	2
17	Дания	27821	24438	6
18	Швеция	25714	23378	-4
19	Финляндия	23967	21471	2
20	Португалия	23934	20114	-3
...				
47	Китай	1399	1483	-7
50	Россия	1247	1216	3

ForexAW.com

**Дякую за
увагу**